

GARATIA

Poru Gigirum Meuma Garatia Igiyawa Munan Tenewa

1 ¹Poru, apasoro.—Ne apasoro anawa, iyayapan apa den onne, sira iyayapan mu den aya. Iesu Keriso, ge Mamunwa God me ane Keriso boriruwayawa gumbo sira inaig yoinewa, mu ne anegiya apasoro ana.—²Sira tatangwanen undag mu mapa ne gunap wakeemewa, nu gunup Garatia siosi muma gumbo aipe.

³Ano oraiwa ge yum me Mamunwa God ge Ayapan Iesu Keriso apa onnewa ye guniyap wakeigimpe. ⁴^aKeriso me membovit aorene nu kukaeba numa oya. Me piyu mame kukaeba gumbe waita nun dawag ongetan oya. Me nu God numawa me Mamunwa ano meuma gumbe ane. ⁵God mame gumbe eyawa wakeigimpe yaibobot viripusiwa onan. Amen.

Gae Oraiwa Da Onan

⁶God yenan auwane Keriso ano oraiwa gumbe. Ye tatevit God yankweg gae oraiwa da oya aisiene. Ne anog terana. ⁷^bGae oraiwa da natawa onan. Iyayapan upeba me anopipanum yenemewa wakeya. Sira mu imuwo a ge yaueme Keriso gae oraiwa tobiyat an oya eme. ⁸^cNu wait gae oraiwa yenan opata watu, megara bira da, iyayapan go aneya, gae oraiwa gina ubeubewa da guniyap wapewa, ponan mu gumbo wakepe. ⁹Nu namu watu, sira watna. Bira da gae oraiwa me ye auyanawa gumbe ubeubewa ye guniyap opata waigimpewa, ponan mu gumbo wakepe.

¹⁰^dMame veniwa, ne gare mame di iyayapan imudanowa autan eni, go God imidanawa autan eni? Iyayapan dega muntan eni? Ne gare mame di iyayapan dega amuntnawa, ne Keriso nau meuma aivi abnawa onan.

^a 1:4 Gar 2:20 ^b 1:7 Apa 15:1,24 ^c 1:8 1Ko 16:22 ^d 1:10 1Te 2:4

God Me Poru Auwane

¹¹^eTatangwanen, ne imunap ye yaug anotan anoeni. Gae oraiwa me ne diruinawa me iyayapan gumbo onan. ¹²^fNe iyayapan gumbo den auna, sira ne bira da den toyau nedne. Megara Iesu Keriso toyau nedne auna.

¹³^fNamu ne Ju anotumat mama abnawa. Ye wait anoyana ne me kumiwa apa aninin wakeeniwa. Ne God siosi meuma yusipamit edawai munna, sira siosi onanatanwa oya ageyau ana. ¹⁴^gIyayapan obiren mu ne dam desiroma sira ne bairawan neuma desiroma, wakeya. Ju anotumat mumawa gumbe ne yaug anotanwa me koka, sira wagonaiwa inailain mumawa gumbe ano neuma me koka. Ne iyayapan upeba mina onan, mu ne daienap. ¹⁵^hMegara God me wagomiyag nedne yainawa apa, sira ano oraiwa gumbe nenan auwane. ¹⁶Ju onan igiyawa yapowo Usiwa oya ne opata watan oya, God me Usiwa toyau negne. Me kumiwa apa, ne bira da gaibu tate gae den wana. ¹⁷ⁱNe Jerusarem apa apasoro namu aya igiyawa yawamtan den dog anedna, megara ne at Arebia anedna, sira taig at Damaskas onedna.

¹⁸ⁱBairawan 3 onanane, meve Pita^j yautan oya Jerusarem dog anedna. Me gumbe oyiat 15 wakena. ¹⁹^hNe Ayapan gwaneba Jemus yauna, megara apasoro upeba da den yawamna. ²⁰^hNe God namive veniwa, ne yenan gigirum teeniwa uga onan. ²¹^kMeve ne at Siria ge at Sirisia danave anedna. ²²Megara Judia siosi mumawa me Keriso gumbe wakeyawawa mu ne den yaug ano negiya. ²³Megara mu anoya, “Apan me nunan edawai nunnewa, anotumat me watkukamtan anewa oya gare opata waivi.” ²⁴Meoya, nenan mu God waiya eme.

Apasoro Mu Poru Gumbe Bainda Waya

2 ¹^lMe kumiwa apa bairawan 14 onanane. Ne Banabas gaibu sira Jerusarem dog antu. Ne Taitosi gaibu aug antune. ²^lGod taibe toyau nedne, meoya ne dog anedna. Ne toyau munna gae oraiwa me ne Ju onan igiyawa yapowo opata veniwa. Iyayapan koukawa gumbo ne guwave meib ana. Ne yusipamit kintoeni, sira wait kintonia. Kuiyawa ne imunap kin den waropiyatna. ³Taitosi me ne gunap wakenewa me Griisu abnawa, megara mu kwapiwa tuitanwa^m oya den diya. ⁴ⁿKuiyawa uga tatangwanenaiwa guwave unig onam wakeya. Nu Keriso Iesu gumbe ui onan iyai waketanwa karap atan oya, mu onam wakeya. Mu imuwo nu ankwatave nau eme igiyawa ata. ⁵Nu ano numawa undag watu

^e 1:11 Mat 16:17 ^f 1:13 Apa 8:3 ^g 1:14 Apa 22:3 ^h 1:15 Ais 49:1; Gar 2:7

ⁱ 1:18 Apa 9:26-27 ^j 1:18 Namu tenewa dawa da waivi me Kepas. ^k 1:21 Apa 9:30

^l 2:1 Apa 15:2 ^m 2:3 Ju igiyawa mame wariya Mosisi Gwangwan meuma Baiboru danave wane mina. ⁿ 2:4 Gar 1:7; 5:1,13

onanane mu kum den muntune mu wape. Kuiyawa me gae oraiwa natawa yumnasigimiya guniyap wakeigimpe.

⁶Sira yautanwa, iyayapan koukawa wakeya.—Mu kouka muma aninin me ne gunap divi da onan. God ud da desirom oya den anoivi.—Iyayapan koukawa mu gae da gunap den wag negiya. ⁷^aMegara me oya undagit waya, sira mu yaug anoya Pita me kwapituitui igiyawa gumbo gae oraiwa dirumtanwa abnawa, me mina ne kwapituitui onan igiyawa gumbo gae oraiwa dirumtanwa abnawa mina ane. ⁸God ane Pita kwapituitui igiyawa oya apasoro ane. God desiroma me ane ne Ju onan igiyawa oya apasoro ana. ⁹Jemus, Pita ge Jon mu yautanwa irap mina apan koukawa, mu yaug anoya ano oraiwa mame me ne nednewa, sira mu nanu yutanwa ne ge Banabas nuniya. Me irawa yautanwa mu desirom toboreme. Natawa me nu Ju onan igiyawa gumbo angetan ete, sira mu kwapituitui igiyawa gumbo ampe. ¹⁰^pMu desirom da gunup wayawa, nu pukpuk wagawag igiyawa amara munta. Megara gina desirom ne wait yusipamit ana.

Poru Me Pita Gaiyawa Tone

¹¹Megara Pita^q at Antiok uwanewa, me kukaeba ibnawa meuma gaibu sira ne pui yutanit di. Meoya ne yangave taibe dina. ¹²^rKuiyawa me meib. Me namu Ju onan igiyawa gaibu nakwai naivi, ivi iyayapan upeba Jemus gumbe onamiya. Megara mu onamiyawa, me kwapituitui igiyawa munan a ane. Sira me Ju onan igiyawa gumbo ekekenut a ube aine. ¹³Sira Ju igiyawa upeba gaibu mu me gaibu ugauga aya. Banabas gaibu me ugauga wakewake mumawa toboraya.

¹⁴Megara mu gae oraiwa natawa meuma gumbe siwavit den amome ne yawamnawa, ne Pita gumbe wana iyayapan namuwo, “Ge Ju abnawa, megara ge wakewake geuma Ju apan mina onan. Ge Ju onan igiyawa mina wakeege. Divi oya ge Ju onan igiyawa gumbo vege, Ju igiyawa mina wakeigimiya?”

¹⁵Nu yaitunewa Ju igiyawa, sira Ju onan igiyawa mina nu kukaeba igiyawa onan. ¹⁶^sMegara nu mameib yaug anotu, apan me Gwangwan amaratanwa gumbe oma den ane oraivit ape God namive, megara Keriso Iesu gumbe anotumat atanwamekut gumbe oma ane oraivit ane God namive, meoya nu gaibu Keriso Iesu gumbe anotumat atu. Kuiyawa bira da oma den ane Gwangwan amaratanwa gumbe oraivit ape God namive.

¹⁷Megara nu imunup Keriso gumbe anotumat ag God namive oraivit ata ipewa, sira nu numbo yaug anotu nu gaibu ande kukaeba igiyawa ipewa, Keriso me kukaeba atan oya toyau nunne go? Onan di. ¹⁸Megara dividivi me ne namu watkukamnawa sira sitnawa, natawa me ne nembo

[°] 2:7 Apa 22:21 ^p 2:10 Apa 11:29-30 ^q 2:11 Gae Griik gumbe watavit tenewa da wanewa me Kepas. ^r 2:12 Apa 11:3 ^s 2:16 Apa 15:10-11; Rom 3:20-28; Gar 3:11

Gwangwan togomieni abnawa. ¹⁹Megara ne God gumbe waketanwa oya, Gwangwan gumbe Gwangwan oya boana. ²⁰^tNe Keriso gaibu korosi egave tonegiya. Ne den vineni, megara Keriso dananap vinivi. God Usiwa me baigan nedne, sira membo nenanwa oya aorene. Me gumbe anotumat eni. Anotumat mame gumbe ne kwapunwa danave vineni. ²¹Ne God ano oraiwa meuma den yankweeni. Nu oma ane God namive Oraiminavitwa Gwangwan gumbe auta ipewa, Keriso bo meuma me natawa onan di.

Anotumat Go Gwangwan Amaratanwa

3 ¹Ye Garatia igiyawa, kuiyewa onan! Iesu Keriso korosi egave toya, sira ye yangeyap me taibe toyau yenne, megara bira aienne ye anopipanum ene? ²Ne imunap singui yempna mame oya mekut. Ye Guwawa auyana. Me matadnewa me Gwangwan amaratanwa oya, go anotumat gumbe anotan oya? ³Ye kuiyewa onan di? Ye Guwawa gumbe amatoyana, megara ye kwapuiwa gumbe onanape? ⁴Ye kum obiren edawai koka auyanawa me natawa onan? Ne anoeniwa meib onan di. ⁵Me meib ape ipewa, ye aninin anoene? God me Guwawa yenne, sira ye daneyap irayauyau ane. God meib anewa, ye Gwangwan amarayana oya, go anotumat gumbe anoyana oya?

⁶^u“Ebraam me God gumbe anotumat ane, meoya God ane me oraivit ane.” Meib di. ⁷Meoya yaug anoya, iyayapan mu anotumat emewa mu Ebraam usitainawa. ⁸^vSira Baiboru wait yaug anonewa, God ape Ju onan igiyawa oraivit ape anotumat gumbe God namive. Meoya me Ebraam gumbe gae oraiwa opata namiven wane, “Ge gungap iyayapan undag waribiya mumpe.” ⁹Meoya anotumat igiyawa, anotumat abnawa Ebraam gaibu waribiya munivi.

¹⁰^wKuiyawa Gwangwan amat ageyaw atanwa gumbe wakeeme igiyawa mu undag ponan gaibu. Kuiyawa mamaib tene. “Dividivi undag me Gwangwan bukaeba danave tenewa iyayapan amaraigimtanit di. Mu meib den ape ipewa, mu undag ponan gaibu.” ¹¹^xMegara me taibe bira da God namive oraivit den ape Gwangwan gumbe. Kuiyawa, wait tenewa, “Apan me God namive oraivitwa me anotumat gumbe wakeigimpe.” ¹²^yMegara Gwangwan me anotumat gumbe onan. “Gwangwan amareme igiyawa mu Gwangwan mame gumbe wakeigimpe.” ¹³^zKeriso me ponan gumbe wakene abnawa ane nunan oya, me sira tobiyang gwiruwad nunne Gwangwan ponan meuma gumbe. Kuiyawa meib tene, “Yoma egave gramiya kairom eme igiyawa mu undag ponan gumbe wakeeme igiyawa.” ¹⁴Mame me Ebraam gumbe waribiyaiviwa me Keriso Iesu gumbe Ju onan igiyawa gumbo uwatanwa oya, sira nu Guwawa me God agi nunnewa autanwa oya.

^t 2:20 Gar 1:4 ^u 3:6 Gen 15:6 ^v 3:8 Gen 12:3; Rom 4:3,16 ^w 3:10 Deu 27:26

^x 3:11 Abk 2:4; Gar 2:16 ^y 3:12 Rvt 18:5 ^z 3:13 Deu 21:23; Rom 8:3

Gwangwan Ge Agi

¹⁵Tatangwanen, ne iyayapan inaiinai guwaguwawa aug gae watna. Iyayapan mu agi mumawa ape ipewa, bira da den aug atan baraupe, sira bira da den egave wape. ¹⁶^aGare agi me God Ebraam ge me dam meuma apa yaig onnewa gumbo dirumne. Baiboru den wane, “Ge dam geuma apa yaig onamiyawa gumbo,” natawa me obiren mina, megara wanewa, “Ge dam geuma apa yaig onnewa gumbe,” natawa me desirom, me Keriso. ¹⁷^bNe imunap mamaib watna. Namuiren God me agi meuma wane, sira bairawan 430 onanane, meve God Gwangwan wane. Gwangwan me oma den ane agi meuma namuirenwa kwepe, go oma den ane agi meuma ape yusi uwape. ¹⁸^cKuiyawa kwan autanwa me Gwangwan gumbe ipewa, me agi gumbe onan. Megara God me agi gumbe Ebraam kwan autanwa oya ano oraiwa wanne.

¹⁹^dMeve Gwangwan me aninin? Natawa mamaib. Namu God me iyayapan gomiyamunnewa mu kukaeba igiyawa toyau muntan oya Gwangwan sira egave munne, ivi me dam meuma gumbe yaig onnewa^e uwane. Me God agi gumbe wanewa. Aneya gumbe sira yapavewa nanive God me Gwangwan munne. ²⁰Yapavewa me gabenit onan. Megara God me desirom.

²¹^fMeib di apewa, Gwangwan me God agi meuma togomiyaivi? Onan di. Gwangwan me munnewa oma ane inaiinai mumpe ipewa, oraiminavit God namive me Gwangwan gumbe, me natawa di. ²²Megara Baiboru me iyayapan undag kukaeba ankwatave tobodne. Me Iesu Keriso gumbe anotumat atanwa gumbe, anotumat igiyawa agi muntan oya.

²³^gNamu nu Gwangwan ankwatave tobod waketu, ivi anotumat uwane. Me anotumat me matai toyau numpewa nu autan oya. ²⁴^hMame mina, Gwangwan me toewanewan numa ane, waita numpe Keriso gumbe nu uwatan oya. Me nu anotumat gumbe oraivit God namive atan oya. ²⁵Megara anotumat uwanewa, nu toewanewan ankwatave den waketu.

God Usitainawa

²⁶ⁱYe undag anotumat gumbe Keriso Iesu yunasiyana, meoya ye undag God usitainawa. ²⁷^jKuiyawa ye undag babataito ag Keriso yunat Keriso enene oya. ²⁸^kJu igiyawa ge Griisu igiyawa, ankwatave nau eme igiyawa ge ui onan yai wakeeme igiyawa, apan ge vesin, mu da ubeube onan. Kuiyawa ye undag desirom Keriso Iesu gumbe. ²⁹^lYe Keriso meumawa ipewa, me gumbe ye Ebraam dam meuma yaig onamiyawa sira agi gumbe kwan autanwa igiyawa.

^a 3:16 Gen 12:7 ^b 3:17 Eks 12:40 ^c 3:18 Rom 4:14 ^d 3:19 Apa 7:38; Rom 5:20

^e 3:19 Me Iesu Keriso. ^f 3:21 Rom 8:2-4 ^g 3:23 Gar 4:3 ^h 3:24 Rom 10:4

ⁱ 3:26 Jon 1:12 ^j 3:27 Rom 6:3 ^k 3:28 Rom 10:12 ^l 3:29 Rom 4:13

4 ¹Gare veniwa mamaib. Kwan autanwa abnawa me kwan undag meumawa. Megara me ud torave wakenewa, me ank watave nau aivi abnawa me mina ube onan. ²Namu me amat abnawa ge kwan amara ivi abnawa ank watave wakene, ivi mamawa baraune kumiwa uwape. ³Nu mina meib. Nu ud toronub waketuwa, nu ank watave nau ete igiyawa, piyu mame anoano meuma taibewa ank watave wakeetewa. ⁴"Megara kum me uwane, God me Usiwa baraune onne, sira me ane me vesin gumbe yainewa ane, sira God ane me Gwangwan ank watave abnawa ane. ⁵Mame me Gwangwan ank watave wakeeme igiyawa sira gwiruwag tamtan oya, sira meve nu usitainaven atan oya. ⁶"God me Usiwa Guwawa me waiviwa "Abba," Maman," nonunmagave baraune onne. Me gumbe, ye yaug anoyana ye God usitainawa. ⁷Meoya ge gare mame di ank watave nau aivi abnawa onan, megara usiwa. Ge usiwa ipewa, God ane ge kwan autanwa abnawa ana.

Poru Me Garatia Igiyawa Oya Anoivi

⁸Namuiren, ye God den yaug anoyana kumiwa apa, ye god ugaugaeba ank watave nau ene igiyawa. Ugauga godawa mu God natawa onan. ⁹Megara gare mame ye God yaug anoyana, sira egave ne watan anoeniwa God me ye yauyen anone. Divi oya ye sira taig toewanewan taibewa me yusi onanwa ge natawa onanwa gumbe aisietan ene. Sira divi oya ye ank watave nau ene igiyawa sira taig atan ene. ¹⁰Ye oiyat, dud, bodu bairawan kumiwa ge bairawan amarene. ¹¹Ne yenan danadawai aueni, kuiyawa anten ne nau yenan anawa me nata onan eni go.

¹²Tatangwanen, ne yusipamit diruieni, ne minan aya. Ne ye mine ana. Ye divi da kukaeba ne gunap den ayana. ¹³Ye yaug anoyana, ne namuiren gae oraiwa ye guniyap wanawa, ne kwapunwa yusi onan oya. ¹⁴Sira kwapunwa yuwatawa ibnawa yenne. Megara ye ne den yan barauneg topai negiyana. Megara God aneyaeба mina, Keriso Iesu membo mina, ye ne yauneg ne baigan anegiyana. ¹⁵Megara gare mame degadega yeuma ampa? Ne natawa wag diruitna. Ye imuyap oma ape ipewa ye yangewa pukiyag nektan anoya. ¹⁶Meib ipewa, ne natawa diruina oya ye anavi yeuma ana?

¹⁷Mu yenan nau yusipamit emewa oraimina onan. Mu imuwo ye munan yusipamit anog ye nu gunup atan tetan oya eme. ¹⁸Dividivi oraiwa gumbe yusipamit yenan anotanwa me evedni oraimina. Me ne guniyap wakenawa kumiwa mekut onan. ¹⁹Ne utuntainanwa. Namu ne ud barautanwa gumbe yenan sira dawai aueni, ivi Keriso daneyap matatpe. ²⁰Meoya, ne gare ye guniyap wakepopo ipawa, nonwa tobiyag diruyempopo. Ne yenan danadawai aueni.

^m 4:4-5 Jon 1:14; Rom 1:3 ⁿ 4:6-7 Rom 8:15-17 ^o 4:6 Natawa me Maman.

Vesin Eiga Ge Vesin Seira

²¹ Ye Gwangwan ankwatave waketan anoigimiya ipewa, garawapa wag didnegiya. Ye Gwangwan aninin waiviwa anoene go? ²²^a Me apa meib tene. Ebraam usitainawa duwam. Desirom me ankwatave wakene vesinawa gumbe yaine, sira dawa me ui onan vesinawa gumbe yaine. ²³^a Ankwatave wakene vesinawa usiwa me kwapiwa gumbe yaine, megara ui onan vesinawa usiwa me agi gumbe yaine.

²⁴ Mame me maibe. Vesin duwam mame mu God agiyawa duwam. Desirom me tui Sainai apa onne, ud baraupe, sira mu ankwatave nau eme igiyawa ape. Vesin me Eiga. ²⁵ Vesin mame Eiga me tui Sainai me at Arebia danave. Me gare mame Jerusarem. Kuiyawa vesin me ankwatave wakene vesinawa, usitainawa gaibu. ²⁶^a Megara Jerusarem me kwiminau wakenewa me ui onan yai wakeigmtanwa. Me nu inunwa. ²⁷^a Kuiyawa meib tene.

“Agara vesinawa me ud den teegewa, ge degadega aigima. Vesin me ud teatanwa dauwaiba den yaug anoanawa, Degadega gumbe nogwa kokavit waigima. Kuiyawa vesin me mekut wakeiviwa ud matai obiren tepe, vesin me memawa gaibuwa me mina onan.”

²⁸ Tatangwanen, ye Aisak mina agi usitainawa. ²⁹^a Megara watavit kwapiwa gumbe yaig onne abnawa me Guwawa gumbe yaig onne abnawa edawai wanne. Gare mame me mina meib. ³⁰ Megara Baiboru aninin waivi?

“Ankwatave nau aiviwa vesinawa ge usiwa atatai imiya. Kuiyawa ankwatave nau aiviwa vesinawa usiwa me kwan autanwa abnawa den ape ui onan vesinawa usiwa gaibu. Onan di.”

³¹ Meoya tatangwanen, nu ankwatave nau aivi vesinawa usitainawa onan, megara ui onan yai wakeiviwa vesinawa usitainawa.

Keriso Gumbé Ui Onan Yai Waketanwa

5 ¹ Nu ui onan yai wakeigmtanwa oya Keriso te nunne dawag antu. Meoya ye yaimoyai tuiem yoiya, sira ankwatave nau eme igiyawa yo mumawa sira oiyeve den baraupe.

² Ne Poru yusipamit diruiyen, anoigimiya. Kwapuiwa tuipe ipewa, Keriso ye guniyap natawa onan di. ³ Iyayapan undag mu kwapuwa tuipewa gumbo ne sira taibe dirumeni. Mu desirom desirom me Gwangwan undag atanit di. ⁴ Ye imuyep Gwangwan gumbe God namive oraiminavit atan anoigimiya ipewa, natawa me ye Keriso gumbe atan

^a 4:22 Gen 16:15; 21:2 ^a 4:23 Rom 9:7-9 ^r 4:26 Ibr 12:22; Rev 21:2,10 ^s 4:27 Ais 54:1

^t 4:28 Gen 15:4-5; Rom 9:7 ^u 4:29-30 Gen 21:9-10; Jon 8:35

painau aisiyana, sira ye ano oraiwa gumbe aigiyana. ⁵Nu imunup anotumat gumbe oraiminavit atanwa oya Guwawa gumbe yusipamit anoete. ⁶^yIesu Keriso gumbe kwapituitui ayawa go den ayawa me divi da onan. Megara anotumat baigan gumbe nau wariviwa me ano kokawa.

⁷Namu ye kin oraivit toene, megara gare ye natawa noiwa den auene. Bira watkukam yenne? ⁸Dana kwaikwai gaiyawa meiba me God me yenan auwanewa gumbe den onne. ⁹^wIist kudnausiren me oma ane parawa me wait kamasiyayawa undag koka ape. ¹⁰^xNe Ayapan gumbe yusipamit anoeniwa, ye anoano ubewa den di auyana. Megara bira da me ano pipanum yempewa me pui aupe. Bira da me ape ipewa, me pui aupe. ¹¹Tatangwanen. Ne gare mame ande kwapituitui oya opata waigimpopo ipawa, divi oya ne edawai negene. Meib gare mame opata veni ipewa, korosi natawa meuma oya gae kukaeba den uwapa. ¹²Bira da me ano pipanum yempewa me kwapituituimekut onan megara undag kwagomiyape, me bainda.

¹³^yTatangwanen, God yenan auwane ye ui onan yai wakeigimtanwa oya. Ye ui onan yai wakeigimtanwa me kwapiwa den ape. Me bainda onan. Baigan gumbe gara waita ag wakeigimiya. ¹⁴^zGwangwan undag toborane me natawa desirom, sira me gae desirom danave oma ane wata matatpe, “Ge iyayapan baigan munigima ge gembo baigan niege mina.” ¹⁵Ye gara arag naigimiyawa, matai yembo wakukam yempe. Yaukapa.

Inaiinai Me Guwawa Gumbe Wakeigimtanwa

¹⁶Ne diruitna. Guwawa gumbe aisigimiya. Meib aigimiya ipewa, ye kwapiwa ano kukaeba gumbe den di wakepe. ¹⁷^aKuiyawa kwapiwa anoiviwa me Guwawa gumbe onan, sira Guwawa me kwapiwa gumbe onan. Mame duwam mu garagara daietaitai eme. Meoya ye oma den ane aya divi da ye anoenewa. ¹⁸Megara Guwawa namuyoioi aigoyenigimpe ipewa, Gwangwan ankwatave den wakeene.

¹⁹^bKwapiwa divi atanwa me taibe. Me mamaib: uinantaraki, miyot, kwapiwa ano kukaeba, ²⁰ugauga god meuma waiya atanwa, kayau, anavi atanwa, mut, yano, diguragut, damave damave gara anavi emewa, dam ube ube keb tetanwa, ²¹ano kukam, yoi yaigipama nag noko noko atanwa, kae ag gigimtanwa, sira upeba me mame mina. Ne namu diruina, sira gare mame diruieni. Iyayapan mu mameib emewa mu oma den ane God toimuwawa kwan aupe.

²²Megara Guwawa magawa me baigan, degadega, yum, yai waketanwa, oraiwa, ano oraiwa, anotumat, ²³none memeyu sira mumbo amaratanwa. Gwangwan me dividivi mame apa da topayatanwa den

^v 5:6 1Ko 7:19; Gar 6:15 ^w 5:9 1Ko 5:6 ^x 5:10 2Ko 11:15; Gar 1:7 ^y 5:13 1Pi 2:16

^z 5:14 Rvt 19:18; Rom 13:9 ^a 5:17 Rom 7:15-23 ^b 5:19-21 1Ko 6:9-10

wakene. ²⁴^cIyayapan mu Keriso Iesu gumbe wakeyawa mu kwapuwa korosi egave toya, kwapiwa ano kukaeba anoiviwa ge nuni atatu gaibu. ²⁵Nu Guwawa gumbe wakeigimta ipewa, nu kwenuniya Guwawa amara nunigimpe anigimta. ²⁶^dApanapan den aigimta, garagara yano den aigimta, sira garagara garadi den aigimta.

Iyayapan Undag Gumbo Oraivit Aigimtanwa

6 ¹^eTatangwanen, bira da kukaeba gumbe uyug aikpewa, ye Guwawa gumbe wakeene igiyawa, meoya ye aya apan mame inaiinai oraiwa aug sira taig ompe nonemagewa memeyu gumbe. Sira yembo yauka, amaorot aiyempetan. ²^fDesirom desirom garagara ibnawa mama auya, sira meib Keriso Gwangwaneba avigimiya. ³Bira da apan koka onan, meoya bira da kokawa atan anoigimpe ipewa, me membo ugauga aivi. ⁴Enewa yeuma yai yaug anoya. Meib aya ipewa, yaug anoya me yembovit waiyenewa, me ye yekut, iyayapan upeba gumbo onan. ⁵^gIyayapan desirom desirom garagara ibnawa mama mu autanit di.

⁶^hGigirum teeme igiyawa mu dividivi undag yaimoyai keb ape toyau igiyawa gumbo.

⁷ⁱGwambe den anoya. God me Apan me gumbe iyagau atan onan. Bira da yawa veriviwa, me matai maura aupe. ⁸Yawa kwapiwa oya veriviwa, matai kwapiwa gumbe bo mauraeba aupe. Yawa Guwawa gumbe veriviwa, matai Guwawa gumbe inaiinai yaibobot mauraeba aupe. ⁹Dividivi oraiwa aigimtanwa topaepam den aigimta. Unuwa den topayatpe ipewa, kumiwa uwape maura auta. ¹⁰Meoya kum wakepewa iyayapan undag gumbo nu dividivi oraiwa aigimta, sira anotumat dam igiyawa gumbo dividivi oraivitwa yusipamit aigimta.

Kwapituitui Onan, Megara Matai Wadnewa

¹¹Ye yavene, ne naninap gigirum koukawa mame mina gumbe yenan teeni.

¹²Iyayapan bira ye kwapituitui atan oya anoemewa, mu kwapuwa gumbe oraiwa mama toyau muntan anoeme. Mu imuwo edawai autanwa den anoeme Keriso korosi oya. ¹³Kuiyawa iyayapan mu kwapituitui auyawa mu Gwangwan mumbovit den amareme. Megara mu imuwo ye kwapituitui auya. Mu ye kwapuiwa oya degadega atan anoeme. ¹⁴Megara ne dividivi gumbe degadega den atna, Ayapan numa Iesu Keriso korosi mekut gumbe degadega atna. Korosi mame gumbe, piyu mame gunap korosi egave toya botone, sira ne piyu mame gumbe korosi egave tonegiya boana. ¹⁵^jKwapituitui wakene go den wakene me natawa onan,

^c 5:24 Rom 6:6; 1Ko 3:5 ^d 5:26 Pir 2:3 ^e 6:1 Mat 18:15 ^f 6:2 Rom 15:1

^g 6:5 Rom 14:12 ^h 6:6 1Ko 9:11,14 ⁱ 6:7-8 Rom 8:13 ^j 6:15 Gar 5:6; 2Ko 5:17

megara matai wadnewa me natawa koka. ¹⁶Ebu mame gumbe amome igiyawa mu God Isuraeru meuma. Mu gumbo yum ge ano muniviwa wakeigimpe.

¹⁷kGare mame utan aipewa, ye garawapono danadawai den negiya. Ne kwapunwa egave Iesu irakoniwa wakeya.

¹⁸Tatangwanen, Ayapan numa Iesu Keriso ano oraiwa meuma ye guwewa gumbe wakeigimpe. Amen.

^k **6:17** 2Ko 4:10